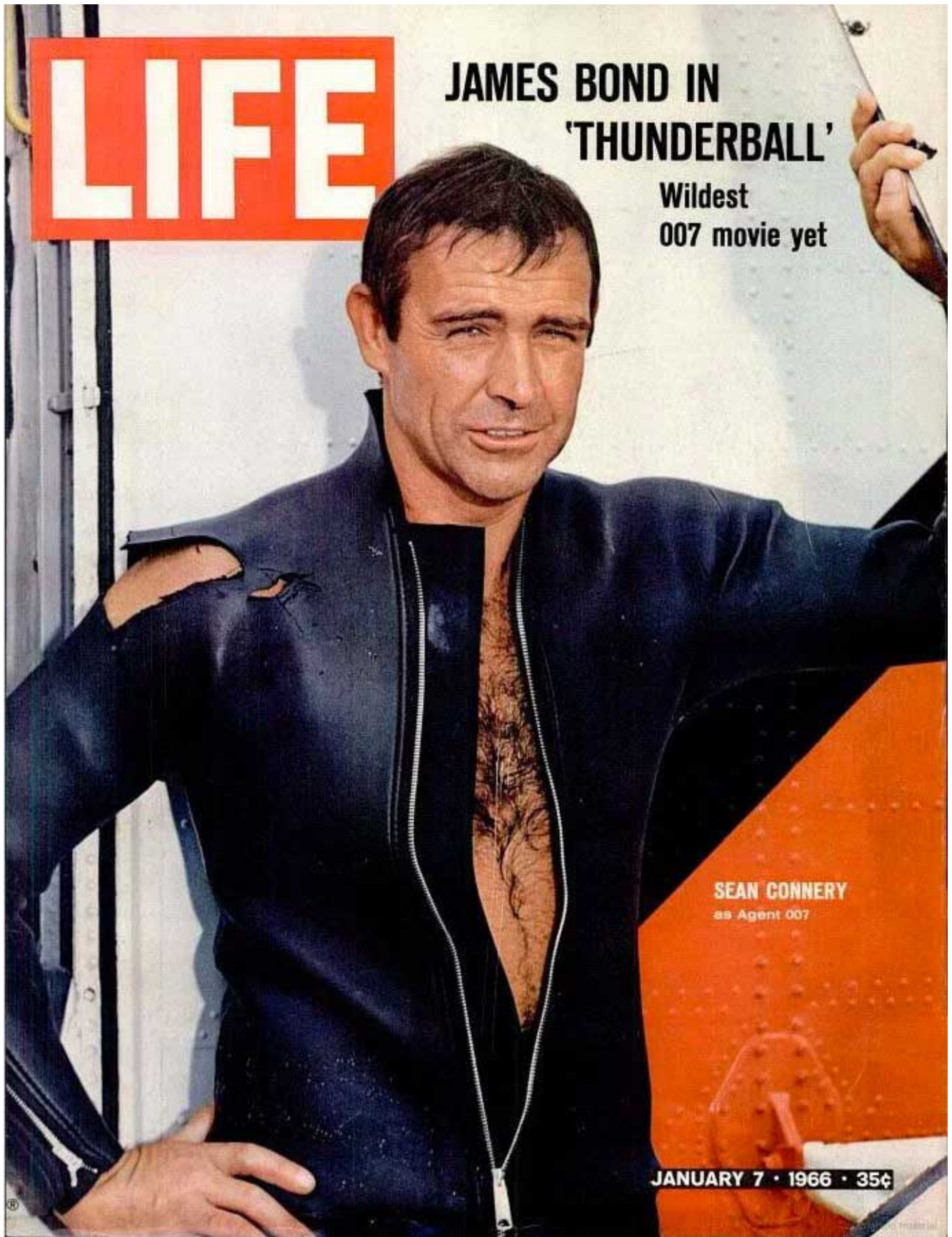

Potápění v popkultuře: 007 Thunderball

Potápění v popkultuře. Vydáme se na cestu, na které odhalíme na stránkách knih, či na filmovém plátně postavy, které se staly mezi potápěči kultovními hrdiny a učinily z potápění populární sport.

[Thunderball](#) (1965) je druhý nejvýdělečnější film s hlavní postavou Jamese Bonda. Vydělal celkem miliardu dolarů a byl překonán pouze filmem *Skyfall*. Ve snímku *Thunderball* se zájem filmového průmyslu obrátil směrem k filmování pod hladinou a choreografickým možnostem, které toto prostředí umožňuje.

ZÁPLETKA

Bombardér Královského letectva typu Avro Vulcan nesoucí na palubě jaderné hlavice zmizel z radaru a následně se snese jako lístek na písečné dno tak světlé, že se nemůže nacházet nikde jinde, než na Bahamách. Stejně jako v předchozím snímku *Goldfinger* je atomová bomba v rukou záporných postav

obrovský problém, který nemůže vyřešit nikdo jiný, než James Bond. Sean Connery v nejlepší formě zázračně uniká z bazénu, ve kterém se to hemží žraloky, zatímco v další scéně líbá Claudine Auger, bond girl ve službě, za částí korálového útesu. Mohlo by se zdát, že pod vodou lze podnikat téměř cokoliv. Velké finále je završeno podmořskou bitvou mezi kladnými a zápornými postavami plnou harpun, nožů a proříznutých dýchacích hadic. Film je cítit po mořské soli, dětském pudru a starém, červenooranžovém neoprénu.

PÁR POZNÁMEK K VYBAVENÍ

Kompenzátor vztlaku (BCD) byl v době natáčení ještě neznámým zařízením. První sériově vyráběné kompenzátory vztlaku se objevují na začátku 70. let, zatímco film by natočen v roce 1965. Thunderball je film, ve kterém triumfují zádové desky s popruhy z textilií firmy Cordura. Není zde rovněž ani zmínka o záložním zdroji vzduchu, který se objevuje v potápěčském vybavení až o hodně později.

POD VODOU OPATRNĚ

Ponor bez kompenzátoru vztlaku klade vysoké nároky na přesný výběr soustavy závaží a klade vysoké požadavky na kontrolu plicní kapacity při dýchání. Potápění bez záložního zdroje vzduchu vyžaduje rovněž dovednosti v dýchání dvou z jednoho přístroje (buddy breathing), což je technika, které se v současnosti děsí jak studenti, tak instruktoři potápění.

POZOR! Výstupy (a sestupy) jsou ve filmových scénách prováděny raketovou rychlostí, přesně podle toho, jak to vyžaduje naléhavost situace, např. únik před útočником vybaveným nožem, nebo před lačným žralokem. Vlastně to byla právě nepřítomnost regulátoru, která umožňovala hercům ve vedlejších rolích, aby se pohybovali ve vodě podobně jako bezpřístrojoví potápěči. Thunderball je tak filmem, při kterém došlo k největšímu počtu barotraumat v průběhu natáčení. Jinými slovy: podobné kousky sami nezkoušejte...

NAPROSTÁ FIKCE

Pilot bombardéru dýchá v hloubce 30 metrů pomocí kyslíkové masky navržené pro vojenské letectvo. Najděte 2 chyby.

NOVODOBÉ MÝTY

Velkému zájmu se těší Bondova důmyslná výbava, která se vryla hluboko do představ potápěčů: miniaturní super-vysokotlaká nádoba velikosti plnicího pera! Čas od času se objevuje na blozích, v časopisech a na fórech potápěčů. Scény z filmu byly natolik přesvědčivé, že ohledně tohoto přístroje vznesla dotaz dokonce i britská armáda. „Jak dlouho vydrží člověk pod vodou s pomocí tohoto vybavení?“ dotázal se důstojník královských ženistů. „Tak dlouho, jak dokáže zadržet dech!“ odpověděl mu umělecký vedoucí.

DĚDICTVÍ

S příchodem filmu *Thunderball* přestalo potápění existovat pouze v dokumentárních pořadech a zaujalo své místo na seznamu splnitelných přání ve společnosti, která zažívá velký ekonomický vzestup. Vybavení a prostředky k pohybu pod vodou, především předchůdci dnešních podvodních skútrů, se dostali do kolektivního vědomí dvou generací a hračky, stejně jako skutečná výbava, opanovaly výlohy obchodů. *Thunderball* je zatím největší reklamou na potápění, jaká kdy existovala.

Dnes je to s potápěním ve filmech určených běžnému divákovi velice špatné a téměř se nevyskytuje. V padesátých a šedesátých letech si však našlo cestu do představ mnohých autorů. Potápění umožňovalo režisérům a kameramanům natáčet scény při pohybu v trojrozměrném prostoru. Pár let na to se začalo rozšiřovat v populární kultuře a stalo se kultovní aktivitou. Časem nahradila jeho místo v kolektivním vědomí science fiction a cestování vesmírem. Podvodní krajiny plné života byly nahrazeny aseptickými interiéry raketoplánů a nereálným snem, který nás doslova nechává na suchu.

FAKTA A UDÁLOSTI

- Ocenění Oscarem za speciální efekty v roce 1966.
- Největší počet scén natočených pod vodou, přibližně 40 % z celkového času.
- Největší počet potápěčů natočených v jedné scéně, přibližně 60.

VÍCE

- [007 Thunderball](#)

PROZKOUMEJTE MÍSTA PONORŮ

- [Thunderball Grotto - What it's like and What you Need to Know](#)
- [Into the Blue](#)

VIDEA

- [Kompletní film](#) na Dailymotion
- [Podvodní bitva](#)

MEMORABILIA

- [Podvodní bitva](#). Desková hra
- [Il Disco Volante](#) (Létající talíř), Largova jachta. Dřevěný model lodi.

